

הבה הגדול נפתח שוב

ערב כואו של נשיא

צרפת בישראל, הצלחה

בגין להעליב אותו

ואת ארצו.

הסה הגדול של מנחם בגין נפרע שוב.

ימים מעטים לפני כואו המתוכנן של נשיא צרפת, פראנסואה מיטראן, לישראל, יצא ראש-ממשלת ישראל בהתקפה פרועה על ארצו.

למיטראן עמדה עקבית בענייני המרחב, ועליה כבודו. הוא תובע בפה מלא שהפלסטינים יכירו ב"ישראל ובזכותה להתקיים, והוא תובע שישראל תכיר בפלסטינים ובזכותם להגדרה עצמית. כפי שהודיע השבוע שר-החוץ שלו, זכותם להגדרה העצמית כוללת, כמובן, את הזכות למדינה משלהם, לצד ישראל.

מיטראן הוזמן בכל זאת, מפני שביקרו מוסרית יוקרה לישראל, עזר לגשר על פני התהום שניפגרה בין ישראל ובין ידידיה באירופה המערבית, ומחזק את מעמדה הבינלאומי של ישראל.

על פשע ומישגה. השבוע החליט בגין, בלהט רגשותיו, לשים רגל לעצמו. הוא יצא בהתקפה פרועה על צרפת והתערב בעניין פנימי כאוב מאוד שלה: תביעת הקורסיקאים לעצמאות.

האי קורסיקה הוא חלק מצרפת מזה יותר ממאתיים שנה. גדול הצרפתים בעת החדשה, נפוליון בונפארט, היה קורסיקאי. שואפי-עצמאות קורסיקאים החלו לאחר רוונה במסע-טרור באי שלהם וב-צרפת עצמה, כדי להעלות את תביעתם.

התערבות מילולית ישראלית בפרשה זו אינה רק פגיעה דיפלומטית גסה. כדבריו של צרפתי חשוב אחר על מעשהו של נפר ליון: "זה גרוע מפשע — זה מישגה!"

אך כאשר יש לבגין רעיון ל-תעלול מילולי — מי יכול לסתום את פיו?

מיפלגות

מנוחה ליגע

שימעון פרס אוהו

בקש — ובניתיים

הוא אוכל קש.

כמו טובע הנאחו בקש, אוהו

שימעון פרס בכל אפשרות רופפת, לפני שבועיים השיע את ה"תיקוה שיתרחש משהו בכנסת, בתאריך בלתי-ידוע. ממשלת-הליי-כוד תיפול. המיפלגות הדתיות תבקשנה מן המערך להקים ממשלה חדשה, בכנסת הקיימת, ושימעון פרס יהיה לראש-הממשלה.

לממשלת-אחדות, ולהנמיך עוד יותר את קומתו האופוזיציונית.

אם תקום, בסופו של דבר, ממשלת-אחדות, תהיה זאת הכניעה הסופית של המערך.

ואם תפורש מפניו על רקע זה מן המערך, יהיה זה ניצחון פר ליטי מזהיר נוסף של בגין.

לחרוש בתלים

כמה שווה בשוק מיפלגה

בני מצע שזכותי

הקיום שנה מתה?

מיפלגת תלים קמה כולה כדי לרצות את שיגיונו של איש אחד: משה דיין.

דיין נותר בלי מיפלגה. למרות מצב-בריאותו הרעוע, לא רצה לפרוש מן הכנסת. ערב הבחירות לא היה לו מנוס מהקמת מיפלגה חדשה.

אחרי דיין הודגבו אחרוני נאמי גיו, שאליהם הוא התייחס כבזוי גלוי. הצטרפו אליהם פליטים ממיפלגות שונות, קארייריסטים שסברו כי השם דיין יכניס אותם לכנסת וסחם עוברי-אורח פוליטיים. כך קמה תלים.

התיקוה התבדו ביום הבחירות. המיפלגה הצליחה, בקושי רב מאוד, להכניס לכנסת שני ח"כים, מבין 1.954.609 בוחרים ישראל ב-מאי 1982, רק 30.600 הצביעו בעד מי שהיה בעבר אליל תורני.

מחירי-השוק, לתלים לא היה מצע של ממש, ולא אידיאולוגיה כלשהי. כל רעיונותיה, שאיפותיה, הצעותיה ופיתרונותיה התמצו בשם אחד: משה דיין.

כשהלך דיין לעולמו בפתיע — לא כתוצאה ממחלת-הסרטן, שבה לחם, אלא מהתקף-לב פיתאומי — נשארה המיפלגה בלי נכסים כל-שהם, מלבד שני הח"כים — מרי דכי בן-פורת, שנבחר עם דיין, וייגאל הורביץ, בן-דודו של דיין, שבא במקומו.

בשוק הפרלמנטרי הנוכחי, שני קולות בכנסת שווים משהו. אם יביאו בעיותיו המישפטיות של אהרון אברחמיא, למשל, לפרישת תמי" מן הקואליציה, יש ערך להצטרפות תלים. גם בלי זה רצוי הדבר לליכוד, לשם ביצור מעמדו הפרלמנטרי המסוכן.

אין שום סיבה לאי-הצטרפות תלים לקואליציה. זהו רק עניין של מחיר, ומכיוון שהליכוד עשיר בנכסים פוליטיים, וייגאל הורביץ הוא איש-עסקים סביר, שאינו תור בע מחירים העולים על מחירי-השוק, יתכן מאוד שהתנועה-לחיה חדשות-ממלכתית תכנס לקואליציה — ואולי גם לליכוד עצמו.

למרבה צער, זוהי תיקוה קלושה מאוד. היא רופפת אף מן הקש האגדתי של הטובע.

סכנת השדום.

אולם יש קש אחר, הנראה חסון יותר. יש המקווים כי אחרי אפריל 1982 יתרחש מנחם בגין ויסכים להקים ממשלת-אחדות לאומית. יהיה לכך תירוץ: אחרי סיום ה"פינוי ייפסק, למעשה, ההליך קמפי-דייוויד. יתכן שיופעל על ישראל לחץ לפתיחת יוזמה חדשה לשי-לום, ברוח חוכנית האמיר הסעודי פאהד. מול הסכנה הנוראה של השלום, אשר יכלול פיתרון של הבעייה הפלסטינית, יוכלו שני הגושים הגדולים להתאחד במצ-פון שקט.

במדינות אחרות מוקמות ממשלות-אחדות בימי מלחמה. בישראל יתכן הדבר דווקא מול סכנת-השלום.

במיקרה כזה יוכל המערך להור-דחל אל שולחן-הממשלה. שימעון פרס יוכל לנטוש את מקומו הנגל-עג, כמנהיג של אופוזיציה מגור-הכח, ולקבל תפקיד חשוב בממשלה (ראה דף-תשקוף). לפחות משרה חשובה אחת נוספת תי-בטור למערך. השהות הארוכה וה-גסר במידבר הצחיח של האופוזיציה תגיע, סוף סוף, אל קיצה, והמערך יוכל לרווח את צימאונו במימיה-השורה.

ליכוד ב'. למנחם בגין יש כישרון רב להבחין בחולשות ירי-ביו ולנצלן. הוא יודע את מצב-רוחם של פרס ושל המערך, והוא מנגן עליו כמו על פסנתר.

השבוע יחס בגין צעד העשוי להתפרש כהיכשרת הקרקע להקמת ממשלת-אחדות. הוא הציע למערך להצטרף, יחד עם אנשי הליכוד, למישלחת-הסברה של ה-כנסת בארצות-הברית.

יש לכך תקדים: משלחת ההס-ברה המשותפת שיצאה לארצות-הברית, המישלחת גוררה רק גיחוך באמריקה, אך הצליחה לשכנע בישראל את הכל כי למ-עשה אין הבדל בין הליכוד וה-מערך. המערך הפך לליכוד ב'.

בשבוע שעבר תימרן בגין את פרס למצב פרלמנטרי, שבו הס-כים המערך להצביע יחד עם הלי-כוד בעד החלטה בנגות מכירתו של נשק אמריקאי מתוחכם לירדן. אחרי זה באה ההצעה למישלחת משותפת, שתשרת את אותה ה-מטרה.

כפי שציפה בגין, גרמה ההצעה מייד להתפוצצות בחוך המערך, והעמיקה את כל הבקיעים במיד-הה רעוע זה. היה זה רווח במיד-אילו קמה מישלחת משותפת. יכ-לה לעודד במערך את התיקוה

כיצד גילה הצח"ם את החשודים בכרשת ניצן

דצח, שוד ורעל

חזק. הוא הושפל כאשר נעשה לו חוקן בבית המעצר ברמלה, שם היה רוני ניצן המפקד. בחקירת המישטרה התברר כי לחשודים היו ידיעות מודיעיניות מעולות. הם ידעו היטב שרק בימי ראשון נוסע רוני ניצן לבית המעצר ב-מכניתו שלו. בשאל ימי השבוע אוספת אותו מכנית של שירות בתי הסוהר. משום כך בחרו החשודים ביום ראשון לביצוע מעשיהם. עתה, כאשר עלתה המישטרה על עיקבות ה-חשודים, נפתח המצוד אחריהם.

היתה זו אורית ארביב שהוליכה את החוקרים אל הרצל אביטן בפאריס. היא היתה חברתו של אביטן, שוטרים סבורים כי סייעה לו גם בשוד בקרן-אור, כדי לממן את יציאתו מהארץ. כאשר עמדה אורית ארביב לעלות על המטוס ולנסוע לפאריס, יום אחרי פרשת נסיון ההרעלה בגבעתיים, עזרו אותה השוטרים. הרצל אביטן לא הבין מדוע לא מגיעה חברתו לפאריס, וטילפן אל אחיו בישראל. אחיו אמר שזה אינו ידוע גם לו, משום שהוא ליווה את אורית עד לכבש המטוס.

כך נודע לשוטרים שאביטן נמצא בפאריס, שם יש לו דירה. התוכנית הראשונה היתה לשגר מיד שני שוטרים לפאריס כדי לעצרו שם. משום מה לא אושרה תוכנית זו, ולכן התעכבה תפיסת ה-חשודים, והוצא צו איסור פירסום על שמותיהם. כדי שלא להבריח את אביטן מפאריס.

מישטרת ישראל בקשה את עזרת המישטרה הצרפתית — וביום ראשון בערב נתפס אביטן בבית מלון, לשם עבר מדירתו. יעקב שמש עדיין חופשי, לשמש היו קשרים טובים בכל נמלי הארץ, ובעיקר בנמל אשדוד.

הוא שיגה את זהותו, גילח את זקנו והותיר רק את שפמו. הוא החליף דירות שונות, גר פעם בחולון, פעם בסביון ופעם בגבעת שמואל. חשוד נוסף בסיוע לבריחה של הרצל אביטן עדיין לא נתפס. זהו יצחק (איציק) כהן, שעל שמו היה הדרך-שעימו יצא הרצל אביטן מ-הארץ.

בידי המישטרה נמצא חשוד נוסף בפרשה. זהו יורם צרפתי תושב נוה-עמל שבהרצליה. צרפתי הוא ידידו הוותיק של שמש, וסייע לו בבריחה מבית המעצר בראשון לציון. הוא היה מעורב גם בפרשת ניסיון ההרעלה בגבעתיים, ובשלב מסוים היה אמור לארגן דרכון ליעקב שמש, כדי לאפשר את יציאתו מהארץ. נירדה גל

כאשר חקרה המישטרה את פרשת השוד והרצח במפעלי קרן-אור ברמת-גן, גילתה פרט מדהים. במעשה-השוד זה פרצו ארבעה שודדים למפעל, הרגו את השומר-הפנסיונר ושדדו תכשיטים ב-שווי חצי מיליון לירות.

חוקרי המישטרה גילו להפתעתם כי העוץ ששימש לצח השומר, שימש לביצוע השוד בתחנת הספורטטו בראשון-לציון לפני שנה. חוקרי היחידה המרכזית פתחו מחדש את ה-חקירה בפרשת השוד בתחנת הספורטטו, ועצרו כחשוד את משה כהן. בחקירה הודה כהן ב-השתתפות בשוד בקרן-אור. זה היה קצה החוט שהוביל את החוקרים לפיענוח פרשת רציחתו של רבי-כלאי רוני ניצן, מי שהיה מפקד בית המעצר בכלא רמלה (ראה כתבה בעמוד 62).

חקירת משה כהן הובילה את השוטרים אל קרוב מישפחהו יעקב שמש, ואל ידידו הרצל אביטן. משה כהן הודה בשותפותו בפרשת השוד בקרן-אור. הוא הודה גם בסיוע לרצח רוני ניצן. בחקירתו במישטרה אמר כהן כי היה זה הוא שהוביל את אביטן ואת שמש בטרנויט הגנובה למקום הרצח, וכי הם שעשו את המעשה. ה-טרנויט נגנבה מחברה להשכרת רכב בשם גל-מורו.

קצה חוט נוסף שהוליך את חוקרי המישטרה, הוא פרשת ניסיון ההרעלה המורז בבית המעצר בגבעתיים, שם מוחזקים עדי-מדינה. בבית מעצר זה הוחזקו בשם פתלי אשכנזי ושלום ביטון, שהיו אמורים להעיד נגד יעקב שמש בפרשת שוד אחרת, בבתים.

לפני שבועיים הגיעו לבית המעצר אלי אבוט-בול (42) ומירה לבנשטיין (18), וניסו לשחד את אחד מעובדי בית המעצר, כדי שזה ימוג רעל לחוך מיכל-התה של האסירים.

השניים נתפסו, ובתוך מכונית הטרנויט שלהם התגלה רעל. הם נעצרו, ובחקירתם הודה אבוט-בול כי סייע ליעקב שמש ולהרצל אביטן בשוד שהיה בקרן-אור, וסיפר על מעורבותם ברצח רוני ניצן.

עד שנתגלו פרטים אלה למישטרה, היו חוקריה בטוחים שאביטן ושמש היו שכירי חרב, שנשלחו לרצח את ניצן ומורת סכום כסף גדול. המישטרה היתה סבורה שחלופית-פושע גדול עומד מאחורי הפרשה. רק עתה גילתה המישטרה שלהרצל אביטן — האיש שלחץ על ההדק — היה מניע